GAZETA LWOWSKA.

W Piątek **N^ro. 108.** 19. Września 1823.

U w i a d o m i e n i e.

Na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami przyymuie się prenumerata ćwierćroczna od 1. Października do końca Grudnia r. b. za ZR. Cztery kr. 48 w M. K. albo ZR. Dwanaście W.W. a to we Lwowie w Expedycyi C. K. zwierzchnego Urzędu pocztowego, a na prowincyi we wszystkich C. K. pocztach prowincyynych.

Wiadomości kraiowe.

— *Ze Lwowa.* —

Mocą naywyższey uchwały Jego C. K. Mości, Erazm Pobóg Bromirski, Doktor praw, mianowany został Adwokatem kraiowym Galicyyskim przy C. K. Sądzie Szlacheckim we Lwowie.

N. Pan naywyższem postanowieniem z d. 14. Sierpnia r. b. mianować raczył nayłaskawiey JX. Jana Fukiera Dziekana kraiowego tudzież JX. Hermanna Reismiller Professora moralney teologii przy Lyceum w Gracu rzeczywistymi Kanonikami przy Katedrze Tynieckiey, a JX. Bernarda Ganthera Proboszcza w Tuchowie, Kanonikiem tytularnym teyże Katedry.

Uwiadomienia
C. K. Rządu kraiowego.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 29. Czerwca r. b. raczył stósownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8. Grudnia 1820 nadadź Karolowi Wackerhager upoważnionemu fabrykantowi narzędzi matematycznych do rysunków, mieszkaiącemu w Wiedniu w Mariahilf pod Nrm. 69 pięćletny przywiley na wynalazek różnego rodzaiu pokryć, które nad wozami, ogrodami przy kawiarniach i w innych publicznych mieyscach dla ochrony od deszczu i upału słonecznego rozpiąć można.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 14. Lipca r. b. i stosównie do przepisów Patentu z d. 8. Grudnia 1820 raczył Janowi Seidan kupcowi składu sztuk i rytownikowi w Pradze, teraz w Wiedniu na ulicy Prateroskiey Nr. 514 mieszkaiącemu, nadać przywiley roczny, na poprawę za pomocą machin ieszcze pod d. 23. Października 1820 uprzywileiowanych do robienia głęboko wybiianych obiciów z papieru i skóry, ram i ozdób architektonicznych, takowych nietylko na papierze i skórze, ale i na wyzłacanych metalach, iako to: na miedzi i mosiądzu wybiiania, która to robota niewiele więcey kosztuiąca, iest trwalsza i bez uszkodzenia pozłoty myta bydź może.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 14. Lipca r. b. raczył na pokorne przedstawienie C. K. nadworney Kommissyi handlowey stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8. Grudnia 1820 nadać Aloizemu Cavalleri, właścicielowi fabryki koralów w Medyiolanie przy ulicy Śgo. Wita (di S. Vito) pod Nrm. 3889 mieszkaiącemu 10letni przywiley na poprawę, która co do istoty zasadza się na nowym ekonomicznym sposobie obrabiania naturalnych czyli surowych korali, iak one z morza wydobyte bywaią, a właściwie polerowania, przesiewania i dziurkowania takowych zapomocą osobnych do tego nowych machin.

— *Z Wiednia d. 11. Września.* —

Dnia 8. b. m. Nuncyiusz Papiezki, Hrabia Leardi miał zaszczyt na prywatnem posłuchaniu złożyć Jego C. K. Mości zwyczayny List Zgromadzenia Kardynałów donoszący o zgonie Jego Świątobliwości, Papieża Piusa VII. N. Pan przeięty bolesnym żałem straty Naczelnika Kościoła wyszczególnionego cnotami, mądrością, łagodnością i heroiczną stałością umysłu, nie oczekuiąc pomienionego uroczystego uwiadomienia, zalecił podług zwyczaiu uroczyste żałobne nabożeństwo we wszystkich metropolitalnych kościołach i modły, aby Conclave wkrótce nastąpić maiące, szczęśliwie wypadło.

Tegoż dnia nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Króla Portugalskiego, Komandor Navarro d'Andrade, inż pierwey na Cesarskim Dworze zawierzytelniony, który po zaburzeniach w Królestwie Portugalskiem

)(

zdarzonych odwołanym został, powrócił teraz z nowo na to mieysce i miał zaszczyt złożyć w ręce J. C. K. Mości nowy list wierzytelny, który od Króla, swoiego Pana otrzymał.

Z Salcburga. — Podług Gazety tameczney, Cesarzow. JMość Arcy - Xiężna Maryia Ludwika, Xiężna Parmy, Piacencyi i Guastalli, przybyła tamże z orszakiem Swoim, a przenocowawszy w C. K. zimowym pałacu, wyiechała d. 5. Września przez Tyrol do Swoich kraiów.

Kurs Wiedeński z dnia 10go Września: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K. 81 7/8 — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K. ———.— Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 103 1/8.— Certyfikaty na pożycz. z r. 1821 za 100 M K. ——— Kurs na Augsburg za 100 Kur. 98 3/8 Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 249 7/8. — Akcyie bankowe, iedna po 918 3/4 ZR. M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Portugaliia i Brazyliia.

Wiadomości z Rio de Janeiro donoszą pod d. 7. Czerwca, co następuie: »Powszechne reprezentacyyne Ciało Cesarstwa Brazyliyskiego, zwane »Konstytucyynem i prawodawczem Zgromadzeniem Państwa«, odbyło d. 17. Kwietnia swoie pierwsze przygotowawcze posiedzenie w gmachu na to przyznaczonym, na którem posiedzeniu było 52 Deputowanych. — Naywyższy Kapłan, Biskup D. Jose Caetano da Silva Coutinho, obrany był powszechnie Prezydentem i mianowano wydziały do przeglądania pełnomocnictw Deputowanych, którzy zaczęli posiedzenia swoie dnia następuiącego. Prezydent miał mowę dziękuiąc za obranie, »które«, powiedział, »tem bardziey mu pochlebia, gdy rozważa, że iest Europeyczykiem i że tylu wyszczególniaiących się Brazylyianów iest przytomnych w Zgromadzeniu.« — Następuiącą formę przysięgi ułożono dla Deputowanych: »Przysięgam, że wiernie i szczerze pełnić bę»dę obowiązki moie iako Deputowany powszech»nego i prawodawczego Zgromadzenia, które »zeszło się w tym celu, ażeby ułożyć Konsty»tucyią dla Brazyliyskiego Cesarstwa i takie wpro»wadzić odmiany, które są nieodzownie po»trzebne. Obowiązuię się utrzymywać Apo»stolską Rzymską Katolicką Religiią i całość nie»podległości Państwa i nie przystanę na żadne »zobowiązania, związki lub przymierza z inne»mi Narodami z uymą wspomnioney niepodle»głości; obowiązuię się utrzymywać także Rząd »Konstytucyyny i Dynastyią naszego Władzcy, »Senhor Dom Pedra naszego pierwsze»go Cesarza i iego Następstwa.« — Mianowano także wydział względem porządku interesów, a d. 30. t. m. było drugie powszechne przygotowawcze Zgromadzenie, do którego to czasu Cesarz Jegomość we własney osobie poczynił przygotowania do publiczney processyi i do zagaienia formalnych posiedzeń. Posiedzenie to odprawiło się d. 3. Maia, wprzódy atoli całe Zgromadzenie Państwa było na Mszy w Cesarskiey kaplicy. Tuteysze Gazety napełnione są opisaniami tych uroczystości i uniesień z tychże powodu. Mówa Cesarska odczytana z tronu przedstawia rys obszerny dawnieyszego i teraźnieyszego stanu kraiu, a szczególnie poprawionych finansów. — Dnia 3go mianowano miesięcznego Prezydenta, którym został Biskup Rio de Janeirski, Wice - Prezydentem Minister Spraw Wewnętrznych P. Andrada, a Sekretarzami: PP. Carneiro de Campos i da Sousa Franca. Mianowano także Kommissyią do ułożenia odpowiedzi na mowę Cesarską. Jeden ze Sekretarzów odczytał życzenia szczęścia przysłane od tuteyszéy mieyskiey rady. — Dnia 6. podano plan adressu dziękczynnego, na który wszyscy przystali. — Dnia 7go odczytano zdanie sprawy Kommissyi tyczące się sprawdzenia wyborów; wniosek do prawa P. Pereira de Cunha i inne wnioski tyczące się nowey organizacyi Rządów prowincyionalnych podane przez PP. Mello, Carlos d'Andrada, Gomide i t. d. — Dnia 9go padano Cesarzowi adress przez Deputacyią i zdano sprawę o iego łaskawey odpowiedzi. Dnia tego równie, iak d. 10. i 12. mianowano Kommissyią dla prawodawstwa, spraw Skarbu, Nauk, Policyi samego Zgromadzenia, osiadłości, handlu, rolnictwa, sztuk, siły lądowey, morskiey, statystyki i dyplomatyki.«

Hiszpaniia.

Do Strazburga przybyło przez telegraf następuiące doniesienie dnia 31. Sierpnia po południu: »Paryż d. 31. Sierpnia. Jenerał Bourke donosi, że d. 21. Sierpnia wkroczył do Korunny, gdzie zastał 4000 osady, liczną artyleryią, wiele amunicyi i zapasów żywności.

Gazety Paryzkie donoszą z Puerto Santa Maria pod d. 19. Sierpnia: »Xiążę Jmć przeniósł tu swoię główną kwaterę, kontent iest z działań pod Kadyxem. Posiłki, które przyprowadził z sobą, nową czynność nadadzą naszym przedsiewzięciom. Jenerał Lauryston pokazał się d. 14. pod Algesoras gdzie nieprzyiaciel cofnął się do zieloney wyspy, gdzie

bronić się zamyślał, atoli od dwóch Francuzkich fregat atakowany, musiał d. 15. kapitulować. Poczém Jenerał Lauryston udał się do Taryffy. — Jenerał Vincent, który oddziałem drugiego korpusu pod Murcyią dowodził, stanął d. 7go pod Karthageną, gdzie załoga zrobiła wycieczkę. Nieprzyiaciel ze znaczną stratą cofnąć się musiał do twierdzy. W krótce potem posłano Gubernatorom Karthageny i Alicantu rozkaz Ballesterosa, ażeby się poddali. Szczątki woyska iego udały się na wyznaczone im mieysca. Pułki Almanza, Santiago i t. d. będące pod sprawą Zayasa połączyły się z woyskiem drugiego oddziału. Główna kwatera Hrabi Molitora iest ciągle w Granadzie. Jenerał Foissac Latour zaymuie Andujar i Kordowę. Nayzupełnieysza spokoyność panuie w Madrycie.«

(Bulletyn Jenerała Majora Hrabi Guilleminot datowany d. 19. Sierpnia z Puerto Santa Maria, a umieszczony w urzędowym oddziale Monitora z d. 30. iest takiey samey treści, a zatém opuszczony bydź może.)

Wspomniony Monitor z d. 30. zawiera także następuiące doniesienie Marszałka Lauryston do Ministra Woyny:

„Madryt d. 24. Sierpnia 1823.“

»Mości Marszałku! Pułkownik Margrabia Rochedragon dowodzca kirysyierów Berry i dywizyi Roussel d'Hurbal donosi mi, że d. 18. wieczorem zdybał się pod wsią Puebla del Principe z Konstytucyionistą D. Francisco Abade Galéco, który miał przy sobie ze 250 koni, uderzył na niego i do zupełnego przyprowadził nieładu, zadawszy mu nader znaczną klęskę. Pułkownik Galéco i Podpułkownik Jose Fellez żądali d. 19 z rana rozmowy z Pułkownikiem Rochedragon. Rozmowa ta skończyła się na tém, że uznali rejencyią i że wszelkie nieprzyiaźni ustały. Potyczka ta robi zaszczyt Margrabiemu Rochedragon i dowodzi, że w tey wyprawie brakowało tylko kirysyierom na sposobności wyszczególniania się i utrzymania dawney swoiey sławy.«

Mam honor i t. d.

Xiążę Reggio,
Marszałek i główny Naczelnik pierwszego oddziału.

Telegraficzne doniesienie przybyłe z Bordeaux d. 30. Sierpnia, umieszczone w Monitorze z d. 31. uwiadamia, że Officer Hiszpański dowodzca oddziału ze 48 Officerów złożonego i żołnierzy pułku Laredo opuścił zamek Seo Urgel i złożył podległość swoię w ręce Pułkownika drugiego liniiowego pułku. Jenerał Barbot posłał go do Pau, z kąd odesłany będzie na powrót do Hiszpanii, ieżeli tego okoliczności wymagać będą. Wspomniona Gazeta umieściła także doniesienie Marszałka Oudinot do Ministra Woyny względem zaięcia Korunny, którego treść zgadza się zupełnie z powyższemi doniesiami ze Strazburga.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Towarzystwo Londyńskich żeglarzy robiło d. 25. Sierpnia próbę z nowym wynalazkiem Kapitana Manby tyczącym się ratowania rozbitych na okręcie. (Wynalazek ten na tém się zasadza, że przez szczególnieysze urządzenie, dorzuca się rozbitemu okrętowi za pomocą bomby mocną linę.) Pierwszy wystrzał nie doleciał do okrętu, pomnożono naboy moździerza, lecz nikt poważyć się nie chciał tyle prochu podpalić. Uczynił to nareście pewny kwakier, bąba upadła nie daleko okrętu, lecąc zahaczyła liną okręt i dopełniła zupełnie swoiego przyznaczenie.

Ze miano zrucać pawillon w Brighton wiadomość ta iuż iest odwołaną.

W pierwszych siedmiu miesiącach roku bieżącego przywieziono do Liverpoolu 401360 funtów bawełny, to iest: 87994 funtów z Sawanny (Georgii) 83572 funtów z Charlestonu, 71310 funtów z północnych portów Stanów Zjednoczonych, 77954 funtów z nowego Orleanu, 23094 funtów z Pernambuku, 5065 funtów z Bahii, 28324 funtów z Maranhamu, 7389 funtów z Rio, Para i t. d. 6956 funtów z Demarare, 4043 funtów z zachodnich Indyy a 5659 funtów z Bombay. W roku 1822 przywieziono do Liverpoolu tylko 453903 funtów bawełny.

Zjednoczone Niderlandy.

Piszą z Bruxelli pod d. 25. Sierpnia: »Król wydał rozporządzenie pod d. 20. Sierp., w którém nakazuie podwyższenie cła przywozowego na niektóre artykuły robione we Francyi, lub z Francyi przywożone, a niektóre zupełnie zakazuie. Artykały, których cło podwyższono, są następuiące: porcelana, fayansy, roboty garnczarskie, towary pończoszników i kamienie łupne. Następuiące zakazuie artykły: wszelkie towary szklanne wyiąwszy zwierciadła, sukna i kaszmirki, wódkę zbożową i wszelkie solne, salitrzane i witryolowe kwasy.«

Włochy.

Ciąg dalszy obrzędów pogrzebowych za Oyca Świętego i czynności przygotowawczych do maiącego nastąpić Conclave:

»Zwłoki Piusa VII. przeniesiono z framugi, w którey leżały przy drzwiach, gdzie iest szatnia śpiewaków, do grobu wystawionego niedawno w tym kościele przez sławnego Kanowę. Drugą Mszą Ś. (zawsze w teyże samey kaplicy) miał Kardynał Gallesi, Biskup Albański d. 25. z rana. Przy tym smutnym obrzędzie byli przytomni Kardynałowie, Prałaci i wszyscy maiący wstęp do kaplicy. Po Mszy odprawiono trzecie główne Zgromadzenie, na którém JX. Ludwika Togni, Examinatora Rzymskiego Kleryktatu, obrano spowodnikiem podczas Konklawe. Tego samego dnia po przedzwonieniu na Anioł Pański, gdy zwłoki Papieża miały bydź pochowane, zeszli się do zakrystyi Watykanu obrani przez Nieboszczyka Kardynałowie. Kapituła i Duchowieństwo głównego kościoła, przed którém krzyż niesiono w czasie, gdy muzykańci przygrywali tonem żałosnym *Miserere*, udały się do kaplicy, gdzie zwłoki były wystawione, zkąd w towarzystwie kapłanów głównego kościoła ubranych w koszule chorowe zaniesiono ie do chorowey kaplicy, którey kraty były zamknięte, a wewnątrz była zasłona spuszczoną. Uwiadomieni o tem Kardynałowie udali się do tey kaplicy z JX. Marazzani, *Maggior Domo* pałacu Papiezkiego, z JX. Berberini, *Maëstro di Camera*, i z innymi Prałatami, gdzie po odśpiewaniu: »*In Paradisum*« JX. Filonardi, Arcybiskup Ateński i Kanonik głównego kościoła ubrany Pontyfikalnie w pluwiale i w infule poświęcił ze szczególnemi modłami trunnę z cyprysowego drzewa i okadził ią pokropiwszy wprzódy święconą wodą. Muzycy śpiewali potém Antyfonę »*Ingrediar*« i psalm »*Quemadmodum desiderat*«, po którym znowu Antyfonę powtórzono. Tymczasem niektórzy Xięża położyli zwłoki na wielkim ponsowym całunie ozdobionym złotemi kutasami. Zwłoki odziane były białą spodnią suknią, koszulą chorową, ponsową dalmatyką i ornatem mszalnym, ubrano ie w palium i w fanonę (części ubioru właściwe Papieżowi) w ponsowe rękawiczki, sandały i w infułę z lamy śrebrney. Kardynał Szambelan Pacca przykrył białą zasłoną oblicze zmarłego Papieża, a drugą równie białą zasłonę rozścielił przez całe zwłoki JX. Marazzani, *Maggior Domo* Papiezkiego pałacu. Wspomniony *Maggior Domo* w towarzystwie Mistrza Obrzędów kaplicy Papiezkiey położył u nóg worek z karmazynowego axamitu, w którym były trzy mnieysze worki. Jeden z nich zawierał złote, drugi śrebrne, a trzeci miedziane medale, maiące na iedney stronie popiersie Papieża, na drugiey zaś znakomitsze czyny wybrane z iego długiego panowania. Wszystko to pokryte było od dwóch mistrzów obrzędowych, szerokiem czerwonem suknem. Puszkę z pamiątkami zmarłego włożono do trunny, poczem zamknięto ią i przybito gwoździmi, a Sekretarz Izby, Notaryiusz, JX. *Maggior domo* i Kanclerz Kapituły ułożyli względem tego protokół, podpisali i odczytali go. Kardynałowie oddali tę trunnę Kanonikom, ci zamknęli ią we większey ołowianey trunnie, na którey wyrznięto herb Papieża i napis oznaczaiący iego imie, wiek życia, Rządu i śmierci, a którą zapieczętowano pieczęcią Kardynała, Arcykapłana Watykańskiego głównego kościoła, JX. *Maggior domo* i Kapituły. Druga ta trunna była nareście włożona w trzecią ieszcze większą z drzewa i postawiono ią w framudze nade drzwiami szatni śpiewaków, gdzie spoczywać będzie dotąd, dopóki nie wystawią grobu, albo aż do śmierci następcy. — Dnia 26. podczas nowenny miał trzecią Mszą Kardynał Castiglioni, Biskup Tuskulański, którey słuchali Kardynałowie, Prałaci i wszyscy należący do kaplicy. Po Mszy Ś. mieli Kardynałowie czwartą główną Kongregacyią, na którey mianowali Doktorów: Jana Chrzciciela Bomba i Michała Anioła Poggioli, lekarzami podczas Konklawe, a Antoniego Bacelli chirurgiem. — Po śmierci Papieża odmawiano za iego duszę modły we wszystkich kościołach. — Z obcych Kardynałów przybyli iuż tutay: Testaferrata, Pallotto, Pandalsi i Albani. — Dnia 23go przybył do Rzymu Kawaler Vargas y Laguna, Poseł Rejencyi Hiszpanskiey przy Stolicy Świętey. — Kassyneńscy Benedyktyni odprawiali nabożeństwo za swoiego dostoynego współbrata d. 23. w kościele Ś. Kalixta w Trastewere.«

— Z Bolonii d. 30. Sierpnia. —

Onegday przeieżdżał tędy na Konklawe do Rzymu Kardynał Legat Ferrary. Dnia wczorayszego z rana odiechał w tymże samym celu nasz Kardynał Arcybiskup.

Redakcyia, J. Bensy; Druk, J. Pillera.